

Abstract onderzoekspresentatie VIOT 2024

Engelse leenwerkwoorden en de invloed van stameinde op spelfouten

Alex Reuneker, Universiteit Leiden

Doel

Voorgaand onderzoek (o.a. Sandra, Frisson & Daems, 1999; Taalunie, 2011, p. 36) laat zien dat fouten in de werkwoordspelling onder andere worden veroorzaakt door tijdsdruk, afstand tussen persoonsvorm en deelwoord en door scheve frequentieverdelingen tussen varianten in homofone werkwoorden, zoals *verhuist-verhuisd*. In deze lezing presenteren we onderzoek naar een specifieke bron van fouten in de werkwoordspelling, namelijk de vervoeging van werkwoorden die zijn overgenomen uit het Engels, zoals *updaten* en *battelen*. We toetsten ten eerste de hypothese dat het aantal spelfouten bij leenwerkwoorden hoger ligt dan bij niet-leenwerkwoorden, veroorzaakt door bijvoorbeeld een afwijkend woordbeeld (cf. Declerck, 2008, p. 44). Ten tweede toetsten we de hypothese dat het einde van de stam, zoals *-x* in *mixen* en *-le* in *recyclen*, een factor is bij het maken van deze spelfouten.

Methode

Het onderzoek is gebaseerd op antwoorden die middelbarescholieren invoerden op de website *Gespeld*. Op deze (*non-profit*) website van de auteur verschijnt elke werkdag een integrale oefentekst, bestaande uit vier zinnen met een te vervoegen werkwoord. De juiste vervoeging moet door de gebruiker worden ingetypt. In totaal zijn er tussen december 2013 en december 2022 meer dan vijf miljoen antwoorden ingevoerd. Deze data zijn, met toestemming voor geanonimiseerd gebruik en na zorgvuldige selectie, onderworpen aan data-analyses om de bovenstaande hypothesen te toetsen.

Resultaten

In deze lezing presenteren we kwantitatieve analyses waaruit blijkt dat leenwerkwoorden significant vaker incorrect worden vervoegd dan niet-leenwerkwoorden. Daarnaast tonen de resultaten aan dat een beperkt aantal typen werkwoorden gebaseerd op de uitgang van de stam, het grootste deel van de fouten veroorzaakt.

Conclusies

Een van de oorzaken van de gemaakte fouten bij het spellen van leenwerkwoorden is de wijze waarop ze afwijken van niet-leenwerkwoorden bij het bepalen van de stam, zoals bij werkwoorden waarbij de vraag rijst of de dubbele eindmedeklinker behouden dient te worden in de stam (*basketbal-* vs. *baseball-*). We geven mogelijke verklaringen voor gehanteerde afwijkende spellingsvarianten en sluiten af met enkele suggesties voor spellingonderwijs.

Referenties

- Declerck, A. (2008). *De spelling van de Engelse werkwoorden: Een onderzoek naar de regels voor de spelling van de Engelse werkwoorden van verleden tot heden*. Masterscriptie. Universiteit Gent.
- Sandra, D., Frisson, S., & Daems, F. (1999). Why simple verb forms can be so difficult to spell: The influence of homophone frequency and distance in Dutch. *Brain and Language*, 68(1–2), 277–283.
- Taalunie (2011). *'Ze kunnen niet meer spellen': Kan de Taalunie er wat aan doen?* Nederlandse Taalunie.